

Na DVD vyjde mládeži neprístupná komédia Zmluva s diablom režiséra Jozefa Zachara

Predposledným filmom edície Slovenský film 60. rokov – II, ktorú pripravili Slovenský filmový ústav (SFÚ) v spolupráci s vydavateľstvom Petit Press a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, je komédia *Zmluva s diablom*. Tento prvý dlhometrážny hraný film pre kiná režiséra Jozefa Zachara si bude možné na DVD zakúpiť od piatka 20. novembra 2009 za 3,29 EUR ako súčasť denníka SME.

Komediálne ladený príbeh *Zmluva s diablom* je o piatich študentkách, ktoré začne okolie neprávom upodozrievať z úmyslu zbaviť sa ešte pred maturitou panenstva. Tie sa najskôr pokúšajú brániť, ale keď zistia, že im neverí ani riaditeľ školy, ani vlastní rodičia, rozhodnú sa to, z čoho ich dovtedy iba krivo obviňovali, aj uskutočniť. A hoci ich následné trochu nešikovné pokusy zväčša vyznievajú komicky, v jednom prípade sa takmer stanú príčinou veľkého nešťastia...

Film *Zmluva s diablom* podľa námetu a scenára Ivana Bukovčana nakrútil v roku 1967 po dlhoročnom pôsobení v dokumentárnom a populárno-vedeckom filme režisér Jozef Zachar ako svoj prvý hraný dlhometrážny film pre kiná. Skúsenosti s hraným filmom však Zachar získal už v roku 1965, keď pre Československú televíziu Bratislava nakrútil dva televízne filmy, a to *Oko za oko* podľa poviedky Janka Jesenského a *Neprebudený* podľa poviedky Martina Kukučina. V tom čase však bol už známy svojím autorským dlhometrážnym dokumentárnym filmom z roku 1964 *Psychodráma*, autentickým záznamom liečebnej metódy v psychiatrickom zariadení v Šternbergu. Jeho film *Zmluva s diablom* bol určený pre mládež, no zároveň bol mládeži neprístupný. Parafrázuje pokrytectvo, revolty a zlyhávania vtedajšej doby. Sám režisér Jozef Zachar po rokoch priznáva, že „išlo o zlú perspektívu tých dievčat. Čosi ako zlom medzi náboženstvom a spoločnosťou. Ony sa nachádzali v tme – nevedeli, čo platí, či to, čo počuli doma alebo to, čo im hovorili v škole. Takže sa chceli konečne postaviť na vlastné nohy, a to im stroskotalo, tak ako tam stroskotávajú všetky ostatné snahy. A pokrytectvo bolo aj to, že mládež o filme rozprávala, ale nesmela ho vidieť.“

„Príbeh filmu *Zmluva s diablom* vychádza zo skutočnej udalosti,“ hovorí režisér Jozef Zachar aj o tom, ako sa dostal k Bukovčanovej predlohe. „Námet „Maturantky“ priniesol na Kolibu Dušan Kodaj, ktorý chcel z neho urobiť dokument. Ale ako ho zrealizovať so skutočnými aktérmi? Žiadne dievča by pred kameru nedostal. Chytil sa toho Ivan Bukovčan a navrhol mi spoluprácu. Hoci som vtedy rozmýšľal nad iným, Špitzerovým námetom, po *Psychodráme* mi lepšie sedeli tieto dievčatá.“ Vo filme *Zmluva s diablom* popri známych českých a slovenských hercoch ako napríklad Stella Zázvorková, Martin Gregor, Vladimír Menšík, František Dibarbora, Josef Hlinomaz, Jaromír Hanzlík, Ivan Mistrík a ďalších, sa v postavách maturantiek predstavili mladé začínajúce herečky. Ich výberu predchádzal náročný casting po celom Slovensku. Z osemsto prihlásených dievčat vybral Jozef Zachar maturantky Silviu Turbovú a Zuzanu Kocúrikovú, ktoré neskôr spolu účinkovali aj vo filme režiséra Alaina Robbe-Grilleta *Muž, ktorý luže* a vyštudovali herectvo na VŠMU v Bratislave, ďalej študentku Pedagogickej fakulty v Trnave Vieru Šimekovú, českú herečku a v tom čase predavačku klobúkov Ivanu Karbanovú, známu z filmu Věry Chytilovej *Sedmikrásky* a typografku Martu Rašlovú, ktorá mala za sebou už úlohu vo filme *Tango pre medveďa* v réžii Stanislava

Barabáša a ktorá neskôr zažiarila vo filmoch *Slávnosť v botanickej záhrade* Ela Havettu a *Holky z porcelánu* Juraja Herza. Ako ich režisér objavil? „Inšpiráciu som našiel na študijnom pobyte v Paríži,“ spomína Zachar. „Chodil som po meste a všimal si Francúzky, lebo predsa, boli kultivovanejšie, a ja som chcel vidieť, aký je rozdiel medzi nimi a našimi naivnými dievčatami. Raz nadržanom som vošiel do metra – a kto môže ísť ráno o šiestej metrom? Len predavačka alebo upratovačka. A objavilo sa tam päť dievčat, nie naraz, ale postupne, a ja som ich pozoroval – ako tie vedeli komunikovať! Štebotali, chichúňali sa – radosť sa bola na ne pozerieť. Pomyslel som si, že keby som tieto mohol uniesť, tak všetky hrajú! Inšpirovalo ma to k tomu, čo som hľadal: dve musia byť pekné – Kocúriková a Turbová, jedna bláznivá – Rašlová, Karbanovú mi poradila Věra Chytilová, a piatu, Vieru Šimekovú, som našiel v tanečnom klube v Dynamitke. Bola taký cudný typ s veľmi peknou postavou – pravá na scénu so striptízom.“

Film *Zmluva s diablom* sa nakrúcal od 15. februára do 16. júna 1967 v Bratislave, a to na Červenom kameni, na Zochovej chate a v Žiline a celkové náklady filmu dosiahli 2 348 000 Kčs. V roku 1968 prejavil záujem o kúpu filmu do distribučnej siete talianskeho producenta Carla Pontiho filmový producent Moris Ergas. Podľa slov režiséra Jozefa Zachara boli do pôvodne čiernobieleho filmu pre jeho taliansku verziu dokrútené viaceré farebné erotické scény. Film sa uvádzal pod názvom *La scuola delle vergini* a hudbu pre taliansku verziu zložil hudobný skladateľ Carlo Savina.

informácie sú spracované z časopisu, ktorý je súčasťou vydania DVD

ZMLUVA S DIABLOM (1967)

Réžia: Jozef Zachar • Námet a scenár: Ivan Bukovčan • Kamera: Vladimír Ješina • Hudba: Zdeněk Liška • Strih: Maximilián Remeň • Zvuk: Ondrej Polomský • Architekt: Ivan Vaníček • Návrhy kostýmov: Milan Čorba • Vedúci výroby: Eugen Bobek • Hrajú: Ivana Karbanová, Zuzana Kocúriková, Marta Rašlová (nahovorila Viera Topinková), Viera Šimeková, Sylvia Turbová (nahovorila Božidara Turzonovová), Dušan Blaškovič, Anton Trón, František Dibarbora, Erna Suchánová, Jaromír Hanzlík, Martin Gregor, Stella Zázvorková, Josef Hlinomaz (nahovoril Ivan Krivosudský), Gizela Veclová, Vladimír Menšík, Ivan Mistřík, Marián Labuda a ďalší. • Minutáž: 95 min. • Distribučná premiéra: 29. december 1967

DVD edícia Slovenský film 60. rokov – II nadväzuje na edíciu Slovenský film 60. rokov – I z minulého roka. Obe reflektujú obdobie, ktoré patrí v našich dejinách k najvýznamnejším. Tvoria ju základné diela slovenskej kinematografie: *Skalní v ofsajde* Jána Lacka, *Kým sa skončí táto noc* Petra Solana, *Šerif za mrežami* Dimitrija Plichtu, *Zvony pre bosých* Stanislava Barabáša, *Majster kat* Paľa Bielika, *Panna zázračnica* Štefana Uhra, *Živý bič* Martina Ťapáka, *Tri dcéry* Štefana Uhra, *Zmluva s diablom* Jozefa Zachara a *Vtáčkovia, siroty a blázni* Juraja Jakubiska. Okrem filmu záujemcovia na DVD nájdú aj bonusy, medzi nimi informácie o filme, ohlasy z tlače, profily tvorcov a fotogalériu. Titulky a menu majú DVD slovenské a anglické, ku každému filmu je ako predfilm pripojený jeden dobový *Týždeň vo filme*, päť filmov obsahuje komentár pre nevidiacich. Ako súčasť kolekcie opäť s každým DVD vychádza časopis. Ten prostredníctvom rozhovorov a profilov tvorcov, štúdií k príslušnému filmu či výňatkov z dobovej tlače ilustruje dobu vzniku filmov a skúma ich historický kontext. Súčasťou DVD edície Slovenský film 60. rokov – II je aj bonusové DVD November 1989 – Očami slovenských dokumentaristov s tromi snímkami *Letová správa 89 – 90* Ilju Ruppeldta, *Všetci spolu... (po slovensky)* Evy Štefankovičovej a *Sonda – Vlak Nežnej revolúcie* režisérovi Rudolf Ferko, Vladimír Mináč a Andrej Horák, ktoré vyjde 2. novembra pri príležitosti pripomenutia si novembrových udalostí z roku 1989. Jednotlivé DVD nosiče edície Slovenský film 60. rokov – II vychádzajú od piatka 25. septembra do 27. novembra 2009 v týždenných intervaloch a zakúpiť si ich je možné v novinových stánkoch, priamo vo vydavateľstve Petit Press, v predajni KLAPKA.SK na Grösslingovej ul. 43 a na www.petitshop.sme.sk alebo www.klapka.sk za 3,29 EUR. Filmy DVD edície Slovenský film 60. rokov – II spolu s filmami prvej série (*Jánošík I – II* Paľa Bielika, *Pieseň o sivom holubovi* Stanislava Barabáša, *Slnko v sieti* Štefana Uhra, *Boxer a smrť* Petra Solana, *Organ* Štefana Uhra, *Drak sa vracia* Eduarda Grečnera, *Deň náš každodenný* Otakara Krivánka, *Kristove roky* Juraja Jakubiska, *Slávnosť v botanickej záhrade* Ela Havettu a 322 Dušana Hanáka) ponúkajú reprezentatívny pohľad na 60. roky v slovenskej kinematografii.

Viac informácií o DVD edícii Slovenský film 60. rokov – II a jej jednotlivých tituloch nájdete na www.sfu.sk.

O týždeň vyjde DVD s filmom *Vtáčkovia, siroty a blázni* (1969), r. Juraj Jakubisko / 27. 11. 2009